

Likabehandlingsplan

Plan mot diskriminering, trakasserier, kränkande behandling

Plan för jämställd förskola

2020 -2021

Algutstorp förskola

Vision

Alla människor är lika mycket värda och var och en ska respekteras för den man är.

Uppdraget

Vårt uppdrag är:

- Att främja barns lika rättigheter och möjligheter
- Att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Att upptäcka, utreda och vidta åtgärder angående ovanstående

Vi baserar vårt uppdrag med hänvisning till:

Skollagen (2010:800) kapitel 1 §5, 1 o 2 stycket - främja mänskliga rättigheter, aktivt motverka alla former av kränkande behandling, kapitel 6, §7 o 8 - Skyldigheter att förebygga och förhindra kränkande behandling samt plan mot kränkande behandling.

Diskrimineringslagen 2008:567 1 kapitel Inledande bestämmelser, 2 kapitel Förbud mot diskriminering och repressalier och 3 kapitel Aktiva åtgärder.

Läroplanen Lpfö:18, s. 7 - Hur förskolan organiserar utbildningen, hur barnen blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på barnen bidrar till att deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Förskolan ska därför organisera utbildningen så att barnen möts, leker och lär tillsammans, samt prövar och utvecklar sina förmågor och intressen, med samma möjligheter och på lika villkor, oberoende av könstillhörighet.”

Definition

(enligt Skolverkets Allmänna råd 2012)

Diskriminering innebär att ett barn missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk, tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns värdighet. *Mobbning* är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepade negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Delaktighet och inflytande

Föräldrarna informeras av planen på föräldraråd, föräldramöten och den sätts upp på anslagstavlan. Personalen deltar via APT.

Utvärdering

Planen skall vara ett levande verktyg.

Den skall årligen följas upp och utvärderas (enligt Årsplanen).

Främjande arbete

Förskolan ska främja förståelse för alla människor och förmåga till inlevelse.

Det främjande arbetet ska omfatta de sju diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Förskolan ska vara en plats där alla känner sig respekterade. Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter för alla, ska genomföras utan att det föranleds av något särskilt problem. Det främjande arbetet ska ingå i det systematiska miljöarbetet. Arbetet ska utgå från förskolans uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. All personal ska medverka till att utveckla barnens känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen. Personalen ska analysera och skaffa sig kunskap om vad som står för trygghet, jämlikhet, jämställdhet och rättvisa för barn genom att beskriva hur den egna verksamheten ska vara för att upplevas som en plats där alla respekteras.

Främjande arbete kan vara:

- Att ge flickor och pojkar lika stort inflytande och utrymme i verksamheten och respektera varje barn utifrån människan och inte utifrån pojke/flicka. Förskolan har ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar barnens utveckling, val och lärande.

Ansvarig: Samtliga anställda

- Flickor och pojkar ska tillåtas att utveckla sina intressen som senare ger dem möjlighet att välja utifrån sin egen vilja, istället för andras förväntningar och attityder.

Ansvarig: Samtliga anställda

- Att använda böcker som belyser olika typer av familjebildningar eller olika minoriteter.

Ansvarig: Förskollärare/arbetslag

- Att bedriva livsfärdighetsträning som ger emotionell kompetens. Barnet ska ha möjlighet att känna sig delaktig och nyfiken, skaffa sig goda kamratrelationer, känna trivsel i förskolan och bygga nära relationer till vuxna. Livsfärdighetsträning ska bedrivas regelbundet.

Ansvarig: Alla vuxna som verkar inom våra verksamheter.

- Att ha med genusperspektivet vid inköp och aktiviteter.
Ansvarig: Alla vuxna som verkar inom våra verksamheter.
- Att bearbeta attityder genom samtal, reflektioner och värderingsövningar.
Ansvarig: Förskollärare/arbetslag

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och omfattar endast områden som i en kartläggning av verksamheten identifieras som riskfaktorer. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling skall präglade verksamheten. Tendenser till trakasserier skall aktivt bekämpas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

Exempel på förebyggande arbete:

- Alltid nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling!
Ansvarig: Alla vuxna som verkar inom våra verksamheter
- Förhållningsregler skall finnas på alla enheter och de ska vara väl kända av barn och föräldrar.
Ansvarig: Rektor
- Personal, föräldrar skall vara väl insatta i planen mot diskriminering och kränkande behandling.
Ansvarig: Rektor
- Utveckla arbetet med jämställdhet på förskolan för att motverka traditionella könsroller och könsroller.
Ansvarig: Rektor
- Kontinuerligt samtala om och synliggöra våra omedvetna förväntningar på flickor och pojkar i vårt vardagsarbete och genom denna handlingsplan förändra och bredda könsrollerna.
Ansvarig: Rektor
- Planen ska finnas tillgänglig på hemsidan och på anslagstavlor i förskolans entréer. Planen ska lyftas på föräldramöten och föräldrarådsmöten varje höst. Den ska också tas upp i samband med inskolningssamtal/utvecklingssamtal i förskolan.
Ansvarig: Förskollärare/arbetslag
- Konflikter skall om möjligt lösas på plats och skyndsamt.
Ansvarig: Den vuxne som har varit närvarande
- Värdegrundens principer för lärare – samtal kring innebörden.
Ansvarig: Rektor
- Uppmärksamhet på vuxnas kränkningar, samtal i kollegiet.
Ansvarig: All personal

- God uppsikt – rutiner för tillsyn. Schema revideras vid behov utifrån barngruppen. *Ansvarig: Rektor i samarbete med all personal.*
- Samtal kring hur vi skapar en god lärandemiljö som lämpar sig för alla barn. *Ansvarig: Rektor*
- Vid val av lekmaterial och barnböcker ska personalen ställa sig frågor såsom; kan detta uppfattas som kränkande eller trakasserande? Förmedlar litteraturen en stereotyp bild av vissa invandrargrupper eller religioner? Synliggör litteraturen homo- och bisexuella personer på ett naturligt sätt? *Ansvarig: Förskollärare och Rektor*
- Schemaläggning – ta hänsyn till tex. funktionshindrades möjligheter till förflyttning. *Ansvarig: Rektor*
- Använda ett könsneutralt språk *Ansvarig: All personal*

Nulägesanalys och kartläggning

Det finns ett aktivt arbete på förskolan med samtal med barnen kring kränkande behandling samt samtal med föräldrar på utvecklingssamtal. Vi behöver bli bättre på att dokumentera det. Både vad vi gjort och hur det gick. På så vis blir det lättare att utvärdera och se vilket nästa steg ska bli i arbetet.

Handlingsplanens utformning

I handlingsplanen framgår vad som ska ändras, hur förändringen ska ske, vem som ska göra vad, när det ska göras samt en utvärdering kring hur arbetet har gått. Vi kan inte dra barn av samma kön över en kam, då alla barn är olika. Vi måste utgå från den barngrupp vi har att arbeta med, vilket innebär att dessa mål inte strikt utgår från könstillhörighet utan från de olika barnens behov.

Se under rubrikerna **Handlingsplan för åtgärdande arbete, Algutstorp förskola 2019-20** samt **Kommande års handlingsplan för åtgärdande arbete, Algutstorp förskola 2010-21.**

Rutiner för det åtgärdande arbetet

Det åtgärdande arbetet kräver goda rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Åtgärdande arbete ska påbörjas genast när det kommit signaler om att ett barn känner sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt samt innebär att verksamheten måste vidta åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningarna upprepas.

Åtgärder vid kränkande behandling barn-barn.

- Vid indikation på att kränkning skett ska alltid ansvarig lärare kontaktas.
Ansvarig: All personal
- Samtal ska omgående ske med den kränkte och eventuella vittnen för att få en bild av vad som hänt.
Ansvarig: Involverad personal
- Samtal ska ske med den eller de som kränkt samt indirekt inblandade barn.
Ansvarig: Involverad personal.
- Kontakt tas skyndsamt med hemmen för information om vad som hänt samt vilka åtgärder som vidtagits.
Ansvarig: Ansvarig förskollärare
- Det fortsatta arbetet i ärendet utgår från blanketten ”Dokumentation av diskriminering, och kränkande behandling”.
- Förskolan förvissas sig om att kränkningen upphör
Ansvarig: Förskollärare och Rektor
- Regelbunden uppföljning under den närmaste tiden samt stöttning av den kränkte. Även den som kränkt behöver stöd och hjälp.
Ansvarig: Ansvarig förskollärare
- En bedömning görs ifall ärendet skall anmälas till socialtjänst eller polis.
Ansvarig: Rektor
- Alla åtgärder skall dokumenteras på en gemensamt framtagen blankett.
- Rektor skall alltid informeras om vad som inträffat.

Åtgärder vid kränkande behandling vuxen-barn.

- Vid indikation på att kränkning skett skall alltid rektor kontaktas.
Ansvarig: All personal
- Samtal omgående med den kränkte och andra inblandade för att få en bild av vad som hänt.
Ansvarig: Rektor
- Samtal med den eller de som kränkt samt indirekt inblandade.
Ansvarig: Rektor
- Kontakt tas skyndsamt med hemmen för information om vad som hänt samt vilka åtgärder som vidtagits.
Ansvarig: Rektor

- Om kränkningarna bedöms vara av allvarlig natur skall mer formella åtgärder tillgripas.

Rektor anmäler ärendet till utbildningschefen och personalchefen. Berörd person informeras om anmälan.

Ansvarig: Rektor

- Rektor och utbildningschef/personalchef träffar berörd anklagad som erbjuds möjlighet att ta med facklig representant. Om inte den anklagade är fackligt ansluten, kan denne ta med någon annan person.

Ansvarig: Utbildningschef

- Åtgärder som, vad gäller anställda, kan komma ifråga till följd av en formell anmälan utgörs av:

- Förflyttning inom anställningsavtalet.
- Disciplinpåföljd i form av skriftlig varning (AB 10 § 11).
- Avstängning (AB 10 § 10 - 11 §).
- Omplacering eller uppsägning (LAS 7 §, AB §§ 33-34).
- Avskedande (LAS 18 §).

Ansvarig: Utbildningschef

Enhetens förtydligande av vår plan – se Årsplan bilaga 1.

Kontaktpersoner för Algutstorp förskola:

Daniel Hallenrud, Rektor   tel 0322-600 913

Godkänd på APT
Vårgårda 2020-09-22

Daniel Hallenrud
Rektor

Handlingsplan för åtgärdande arbete, Algutstorp förskola 2019-20

DETTA vill vi ändra på:	VAD OCH HUR ska vi göra?	VEM ska göra vad?	NÄR ska det göras?	Utvärderingen hur gick det?
Fortsätta lyfta dilemman utifrån likabehandling, diskriminering och jämställdhet.	Samtala kring ämnet under möten och APT. Vi arbetar med dilemman och artiklar i ämnet. Tid för gruppsamtal och reflektion.	Rektor	Under läsåret 19/20	Det finns en samstämmighet i att arb med dilemman och artiklar är ett bra arbetssätt. Vi har arb med dilemman på våra APT i små grupper och upplevt att det varit givande samtal. Det är bra att tala igenom olika dilemman innan man står inför dem i verkligheten. Det ger mycket att samtala med kollegor från andra avd. Det finns en vilja att fortsätta med samtalen och också kunna göra det oftare. Tid för gr samtal och reflektion är en bristvara.
Vi vill lära oss mer om och förankra Barnkonventionen inför att den blir lag 1 januari 2020	Avdelningarna arbetar med att bryta ned barnkonventionen så att barnen lättare förstår innebörden. Vi tar hjälp av litteratur och samtal så att barnen känner sig delaktiga.	Avdelningen	Under läsåret 19/20	Alla avd har påbörjat arbetet med att bryta ned barnkonventionens olika delar. Ex. på arbeten: Barnen har gjort egna böcker om barns rättigheter, vi har köpt in och läst kompisböcker, pratat om det på föräldramöten och haft qr-koder till korta filmavsnitt som handlar om de olika artiklarna i barnkonventionen.

Reflektioner och utvärdering av årets insatser ligger till grund för hur vi går vidare med kommande arbete.

Kommande års handlingsplan för åtgärdande arbete, Algutstorp förskola 2010-21

DETTA vill vi ändra på:	VAD OCH HUR ska vi göra?	VEM ska göra vad?	NÄR ska det göras?	Utvärderingen hur gick det?
Mer uppmärksamma tillfällen och situationer som är svåra utifrån likabehandling, diskriminering och jämställdhet.	Fortsätta lyfta dilemman utifrån likabehandling, diskriminering och jämställdhet	Rektor	Under läsåret 20/21 på APT, avd möten	
Låta Barnkonventionen göra större avtryck.	Föreläsning om Barnkonventionen	Utb. förvaltningen	2020-08-17	
Vi vill lära oss mer om och förankra Barnkonventionen	Avdelningarna arbetar med att bryta ned barnkonventionen så att barnen lättare förstår innebörden. Vi tar hjälp av litteratur och samtal så att barnen känner sig delaktiga.	Avdelningen	Under läsåret 20/21	

Reflektioner och utvärdering av årets insatser ligger till grund för hur vi går vidare med kommande arbete.

Handlingsplanen följs upp kontinuerligt under avdelningsplaneringar och arbetsplatsträffar. Handlingsplanen utvärderas i juni varje år.

LITTERATUR, LÄNK TIPS MM

VUXENLITTERATUR

Likabehandling i förskola & skola
Normkreativitet i förskolan
Arbeta med jämställdhet i förskolan

Kajsa Svaleryd och Moa Hjertson
Karin Salmson och Johanna Ivarsson
Lisa Andersson Tegnér och Mia Heikkilä

BARNLITTERATUR

Bamse
Grodanböckerna
Kompisböckerna
Kompisböckerna baserade på
Barnkonventionen
Vännerna i Kungaskogen

Rune Andréasson
Max Velthuijs
Linda Palm

Linda Palm
Lisa dos Santos

ARBETSMATERIAL

Start
Stegen
StegVis
Jämställt .se

Nypon förlag
Nypon förlag
Nypon förlag
Checklista

HEMSIDOR

jämställt.se
www.skolverket.se
www.friends.se
www.do.se
www.skolinspektionen.se/BEO
www.bris.se

(Diskrimineringsombudsmannen)
(Barn- och elevombudsmannen)